

Olomoucký kraj

a Spolek Odpady Olomouckého kraje z.s.

Studie proveditelnosti na realizaci zařízení k využívání zbytkových SKO na území Olomouckého kraje – otázka využití (likvidace) SKO po roce 2024

Olomoucký kraj a Spolek Odpady Olomouckého
kraje z.s.

9. dubna 2019

Olomoucký kraj

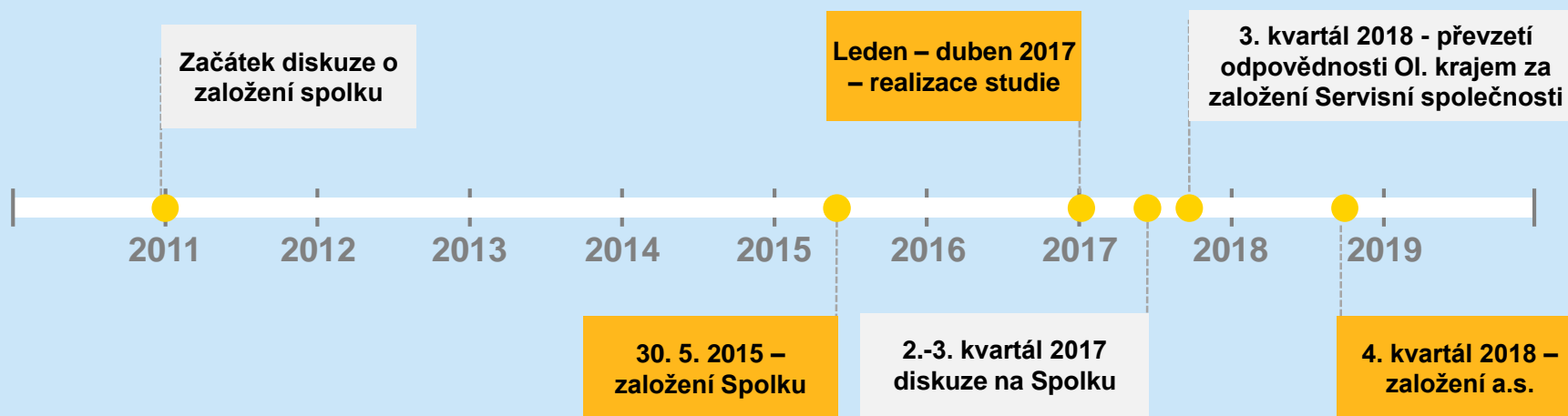
a Spolek Odpady Olomouckého kraje z.s.

Historie Spolku a projektu Účel Spolku

Převažující způsob nakládání s komunálními odpady (skládkování) bude od roku 2024 nezákonný. Od roku 2024 bude účinný **zákaz ukládat na skládky směsný komunální odpad (dále jen SKO) a recyklovatelné a využitelné odpady** stanovené prováděcím právním předpisem.

Účel Spolku Odpady Olomouckého kraje

„Účelem Spolku je vytvořit podmínky pro předcházení vzniku odpadu a **zajistit efektivní nakládání s komunálním odpadem** členům Spolku (vlastníci tohoto odpadu jsou obce) v souladu s legislativou České republiky. Spolek bude preferovat v souladu s hierarchií nakládání s odpady jejich využívání tak, aby bylo nakládání environmentálně, ekonomicky a sociálně únosné.“

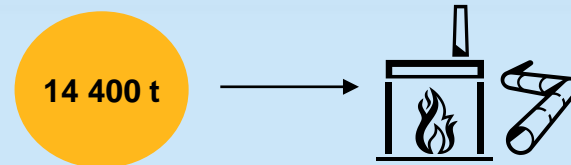

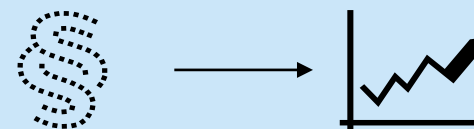
Kde?	Strategická analýza rozsahu a potřeb projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Potřeby zadavatele, popis současného stavu, výhled • Strategie zadavatele, cíle projektu • Analýza rozpočtových možností zadavatele • Identifikace zájmových skupin
Jak organizačně ?	Analýza možností dodání	<ul style="list-style-type: none"> • Návrh a popis variant • Hodnocení variant dodání projektu • Výběr preferované varianty
Za kolik?	Revize proveditelnosti projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Technická due-diligence • Právní due-diligence • Identifikace rizik a jejich ocenění • Daňové a účetní aspekty projektu • Počáteční testování trhu
Proč?	Analýza možnosti pořízení služby	<ul style="list-style-type: none"> • Specifikace výstupů • PSC – Komparátor veřejného sektoru • Referenční PPP projekt • Rozdělení činností, návrh platebního mechanismu • Výstupy finančního modelu • Dostupnost projektu • Test hodnoty za peníze
Jaká technologie ?	Doporučení k implementaci projektu	<ul style="list-style-type: none"> • Harmonogram implementace, projektový management • Plán dalších kroků k zadání zakázky/koncese

Navržené varianty řešení budou porovnány oproti „nulové variantě“. Nulová varianta nepředstavuje změnu a zachovává současný stav. Současný stav je určen vysokou mírou skládkování a energetickým využíváním části SKO v SAKO Brno.

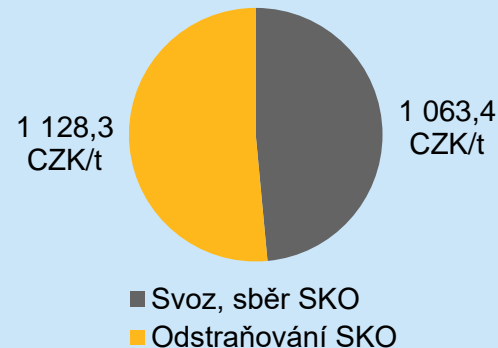
- ▶ **Dosavadní stav není udržitelný a právně možný od roku 2024 s ohledem na zákaz skládkování směsného komunálního odpadu od 1. 1. 2024.**

- ▶ V SAKO Brno bylo v roce 2015 využito méně jak 10 % SKO z Olomouckého kraje při 93 % využití kapacity ZEVO, která činí 248 000 tun odpadu ročně.

- ▶ Z hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR za rok 2014 vyplývá, že průměrné náklady v Olomouckém kraji na sběr, svoz a odstranění SKO jsou 2 191,7 CZK/t, z toho náklady **na odstranění 1 128,3 CZK/t.**

- ▶ Produkce SKO z obcí představuje okolo 76 % celkové produkce SKO a zůstává konstantní. **Kapacita byla pro účely studie definována na 100 000 t/ročně.**

Velikost zařízení Proč je nutná spolupráce?

	Česká republika	Německo	Rakousko	Polsko
ZEVO 	Ø 192 kt 4 zařízení	Ø 312 kt 66 zařízení	70 – 320 kt 9 zařízení	40 – 220 kt
MBÚ + TAP 	≈ 60 kt	25 – 300 kt Ø 105 kt	4 – 140 kt	NA

* různé zdroje

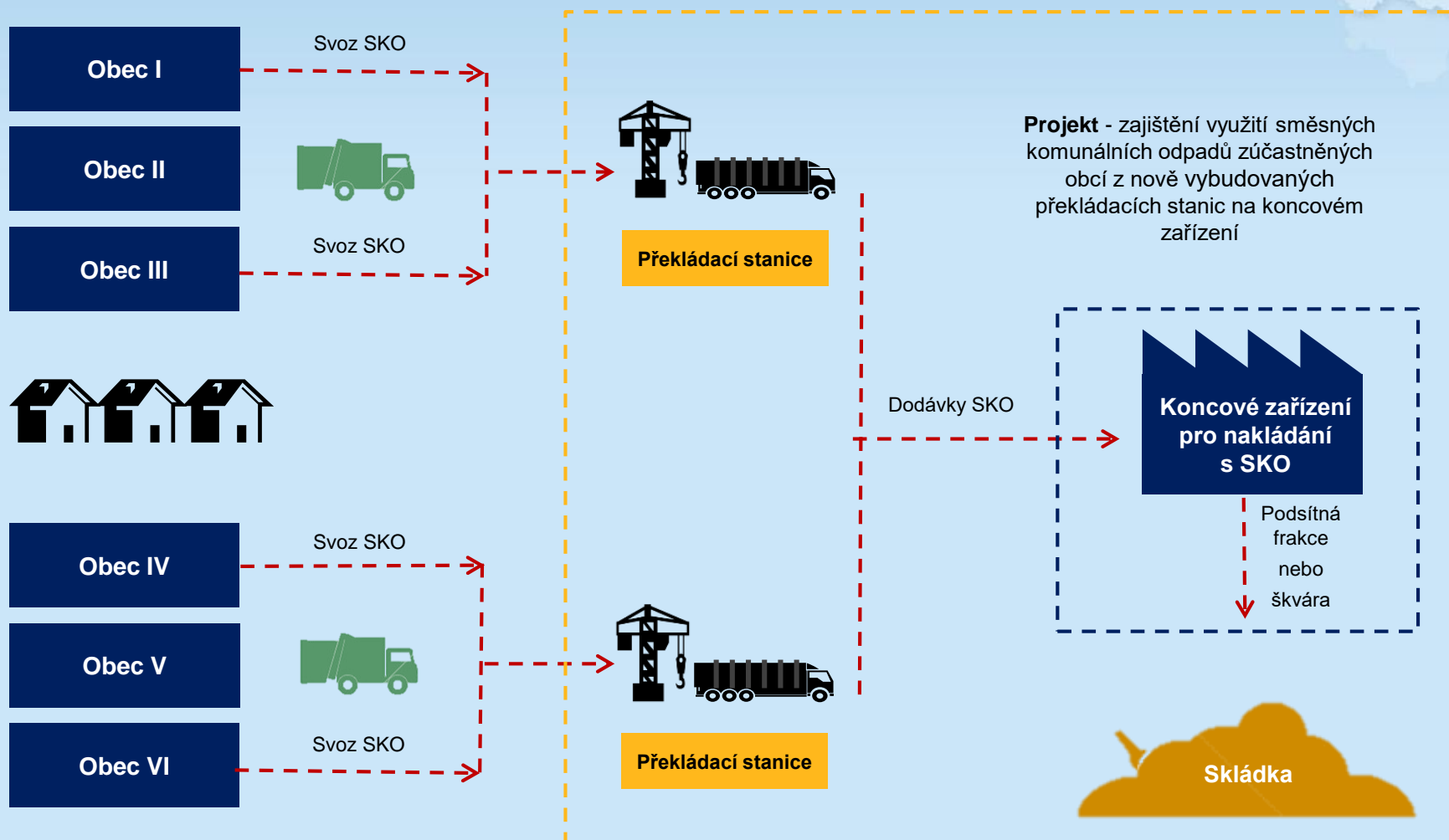
Dle MŽP je v ČR 140 skládek pro SKO, v roce 2017 bylo na skládky uloženo 2 088 770 tun SKO, tedy Ø 14 919 tun SKO/skládka/ročně.
Na území Olomouckého kraje je 14 skládek.

Zdroj: MŽP

Produkce směsného komunálního odpadu z obcí na území Olomouckého kraje byla v letech 2011 – 2017 průměrně **130 245 tun** ročně.

Zdroj: Vyhodnocení POH

Schéma projektu Co se bude měnit?

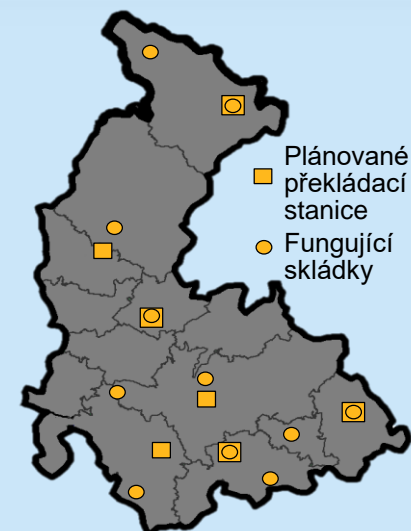
Překládací stanice

Jak snížit náklady na převoz odpadu?

- ▶ Stávající síť infrastruktury sestává primárně ze skládek, kdy jsou krátké vzdálenosti přepravy z obcí na nejbližší skládku.
- ▶ Svoz odpadu na překládací stanice a následná přeprava odpadu ke koncovému využití představuje zásadní změnu oproti současnému stavu. Využití překládacích stanic je klíčovým předpokladem pro ekonomicky únosné odpadové hospodářství v Olomouckém kraji.
- ▶ V současnosti je plánována výstavba sítě sedmi překladišť, které jsou navrženy v lokalitách Olomouc, Přerov, Prostějov, Hranice (Lipník), Medlov, Zábřeh a Jeseník.

- ▶ Náklady na logistickou síť se skládají ze dvou částí:
  - ▶ **Fixní část** - Náklady na provoz stanic.
  - ▶ **Variabilní část** - Náklady na přepravu odpadu.
- ▶ Variabilní náklady se odvíjejí od vzdálenosti do cílové destinace.

- ▶ **Obce postaví (či zajistí) překládací stanice** a překládací stanice pronajmou Servisní společnosti za účelem shromažďování odpadů od obcí. Zadavatel by hradil nájemné vlastníkům překladišť.

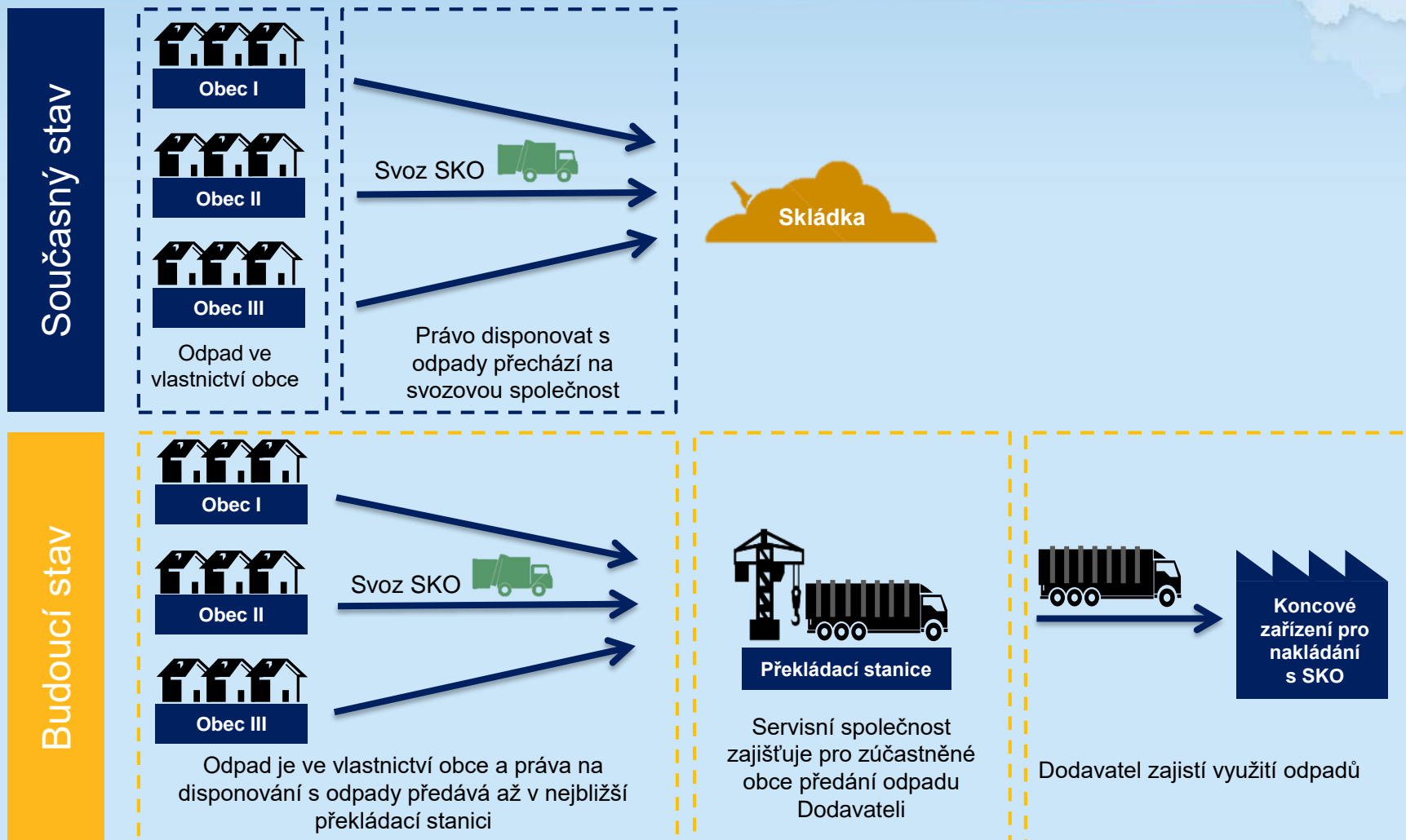

Olomoucký kraj

a Spolek Odpady Olomouckého kraje z.s.

Návrh budoucích vztahů změny oproti současnému stavu

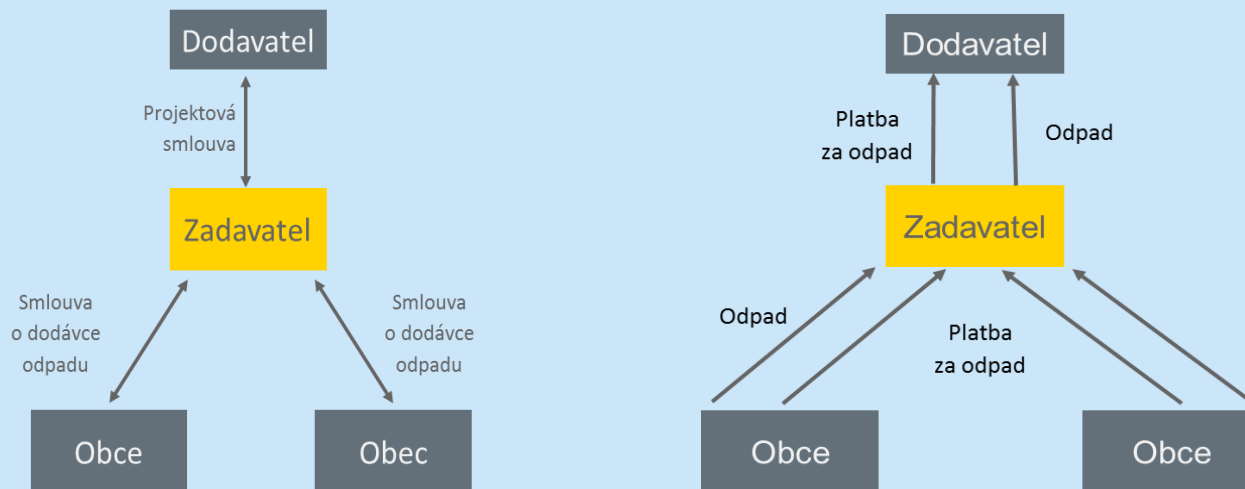

- **Společné zadávání** - vysoký počet obcí = organizačně náročné, nepraktické řešení. Tento způsob by neumožňoval dodatečné rozšiřování a otevření projektu do budoucna dalším obcím. Komplikované rozhodovací procesy by mohly ohrozit termín splnění zákonné povinnosti zákazu skládkování od 1. 1. 2024.
- **Centrální zadavatel** – viz Společné zadávání
- **Horizontální spolupráce** - Horizontální spolupráce nebude pro posuzovaný projekt aplikovatelná z důvodu, že nebude možné dovést společný cíl všech zainteresovaných subjektů. Jedná se o nový a neozkoušený institut.
- **Vertikální spolupráce (in-house)** – 100% vlastnictví Servisní společnosti veřejnými zadavateli, společné ovládání i nepřímo, možnost zapojení Spolku, vyzkoušený institut = **doporučené řešení**

- Dlouhodobé smlouvy o dodávkách SKO mezi Servisní společností a obcemi za úplatu, a to bez nutnosti výběrového řízení na základě výjimky ze ZZVZ.
- Servisní společnost v zadávacím řízení vybere poskytovatele služby zajištění využití SKO za úplatu po dobu trvání projektu.

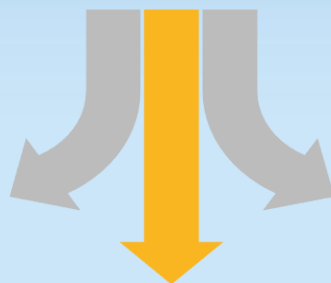

- Akcionářská struktura je navržena tak, aby zahrnovala **obce s největším množstvím odpadu, kdy je nutné pro Projekt mít dostatečné objemy odpadu, a tyto byly rovněž připraveny ručit za závazky Zadavatele z Projektové smlouvy.**
- **Menší počet akcionářů zajistí administrativně jednodušší správu této společnosti.** Nutné z hlediska in-house
- Účast dalších obcí a vliv na rozhodování v Zadavateli bude zajištěna prostřednictvím jejich členství ve Spolku. **Spolek sdružuje hlasy menších obcí a posiluje jejich vliv.**
- Právní forma akciové společnosti nicméně umožňuje v případě zájmu budoucí vstup i dalším členským obcím Spolku koupí akcií Zadavatele.
- Právní forma akciové společnosti zároveň umožňuje akcionářům upravit si mezi sebou práva a povinnosti a pravidla pro řízení společnosti ve stanovách, případně v separátní smlouvě (tzv. akcionářské smlouvě).

Ve studii jsou vymezeny tři základní varianty organizačního uspořádání a zadání Projektu.

A – ve vlastní režii

- ▶ Veřejný sektor (Spolek/Zadavatel) majetek nejen vlastní, ale rovněž provozuje
- ▶ Vzhledem k rozpočtové náročnosti tohoto řešení pro členy Spolku, je nutné počítat s faktorem, že se navrženého řešení nezúčastní všichni členové Spolku od samého počátku.
- ▶ Provozování může být zajištěno provozní společností vlastněnou Spolkem nebo formou outsourcingu jinou společností veřejného sektoru nebo privátního sektoru na základě veřejné soutěže

B – DBFO

- ▶ Smluvní partnerství veřejného a privátního sektoru, při kterém je tato spolupráce zajištěna dlouhodobou smlouvou
- ▶ Obecně je zvažován organizační model DBFO -> značný přenos projektových rizik na subjekt privátního sektoru
- ▶ Alternativní variantou je organizační uspořádání DBO
- ▶ Zařízení ve vlastnictví Dodavatele

C – Služba

- ▶ Dlouhodobé smluvní zajištění služby efektivního nakládání s komunálním odpadem členů Spolku, a to subjektem privátního sektoru na jeho vlastním zařízení na využívání zbytkových SKO, v souladu se stanovenými požadavky subjektu veřejného sektoru na základě stanovených podmínek veřejné soutěže
- ▶ Technologicky neutrální varianta
- ▶ Zařízení ve vlastnictví dodavatele

- **Aktuální cena za využití/odstranění SKO je dána výší poplatku za uložení odpadu na skládky, který je v současnosti pouhých 500 Kč/t. Cenové úrovně skládkování se také přizpůsobili provozovatelé zařízení na využití odpadu (Brno, Liberec, Praha a Plzeň).**
- Zadání projektu by mělo být technologicky neutrální, aby bylo možné získat co nejlepší cenovou nabídku pro obce a města z Olomouckého kraje a umožnit soutěžit všem technologiím, které jsou v souladu s přísnými pravidly na ochranu životního prostředí EU a ČR.
- **Je navržen princip vnitřní solidarity**, kdy bude jednotná cena na všech překladištích odpadu pro všechny zúčastněné obce.
- Pro získání nejlepší nabídky není omezena lokalita, ale přepravní náklady budou plně brány v úvahu.
- Je doporučeno, aby kvalifikační podmínkou bylo doložení reference týkající se realizace funkčního zařízení na využití SKO o odpovídající kapacitě odpadu a složení SKO.
- **Cena za využití odpadu bude závazně známa až po ukončení veřejné soutěže.**

Smlouva o dodávce odpadu

- ▶ povinnost obce zajistit pro Servisní společnost určité minimální množství komunálního odpadu ročně po stanovenou dobu trvání Projektu, včetně dopravy tohoto komunálního odpadu na určené překládací místo;
- ▶ povinnost Servisní společnosti zajistit využití odpadu z určeného místa dodání;
- ▶ povinnost obce zaplatit Servisní společnosti sjednanou cenu za splnění povinnosti za stanovené množství odpadu.

Projektová smlouva

- ▶ povinnost Servisní společnosti předat v překládacích stanicích určité minimální množství komunálního odpadu ročně po stanovenou dobu trvání Projektu
- ▶ povinnost Dodavatele zajistit využití odpadu z překládacích stanic;
- ▶ povinnost Servisní společnosti zaplatit Dodavateli sjednanou cenu za splnění povinnosti za stanovené množství odpadu.

- Obce se Servisní společnosti zaváží dodávat odpad od 1. 1. 2024 po dobu trvání Projektové smlouvy o určitém množství v případě, že dojde k výběru Dodavatele v Projektu a uzavření Projektové smlouvy.
- V případě obcí, které budou rovněž zajišťovat výstavbu překládacích stanic, se tyto obce ve smlouvě rovněž zaváží, za podmínky, že bude uzavřena Projektová smlouva s dodavatelem, vybudovat překládací stanice a poskytnout je do užívání za úplatu Servisní společnosti pro účely Projektu nejpozději od 1. 1. 2024.
- Akcionáři se ve smlouvách o budoucí dodávce odpadu také zaváží poskytnout ručení dodavateli za závazky Servisní společnosti z Projektové smlouvy, v případě, že bude Projektová smlouva uzavřena, a to do výše svých závazků ze smluv o dodávkách odpadu.

- **Zadávací řízení na zakázku na služby** - projekt by měl být zadáván jako veřejná zakázka na služby, a to v řízení se soutěžním dialogem, s kvalifikační fází a následným zúžením počtu uchazečů na říditelný počet (zpravidla 3 uchazeči)
- **Platební mechanismus** - v rámci soutěžního dialogu budou řešeny zejména otázky související s nastavením Platebního mechanismu, výše minimálních plateb za odpad, případný mechanismus vyrovnání a změn ceny
- **Délka poskytování služby** – v návaznosti na předložené návrhy řešení by měla být v soutěžním dialogu také otevřena otázka délky poskytování služby, která bude záviset na konečném způsobu alokace rizik v Projektové smlouvě, Platebním mechanismu a zvoleném řešení, investičních nákladech a financování Zařízení, bude-li pro účely poskytování služby Zařízení Dodavatelem vybudováno

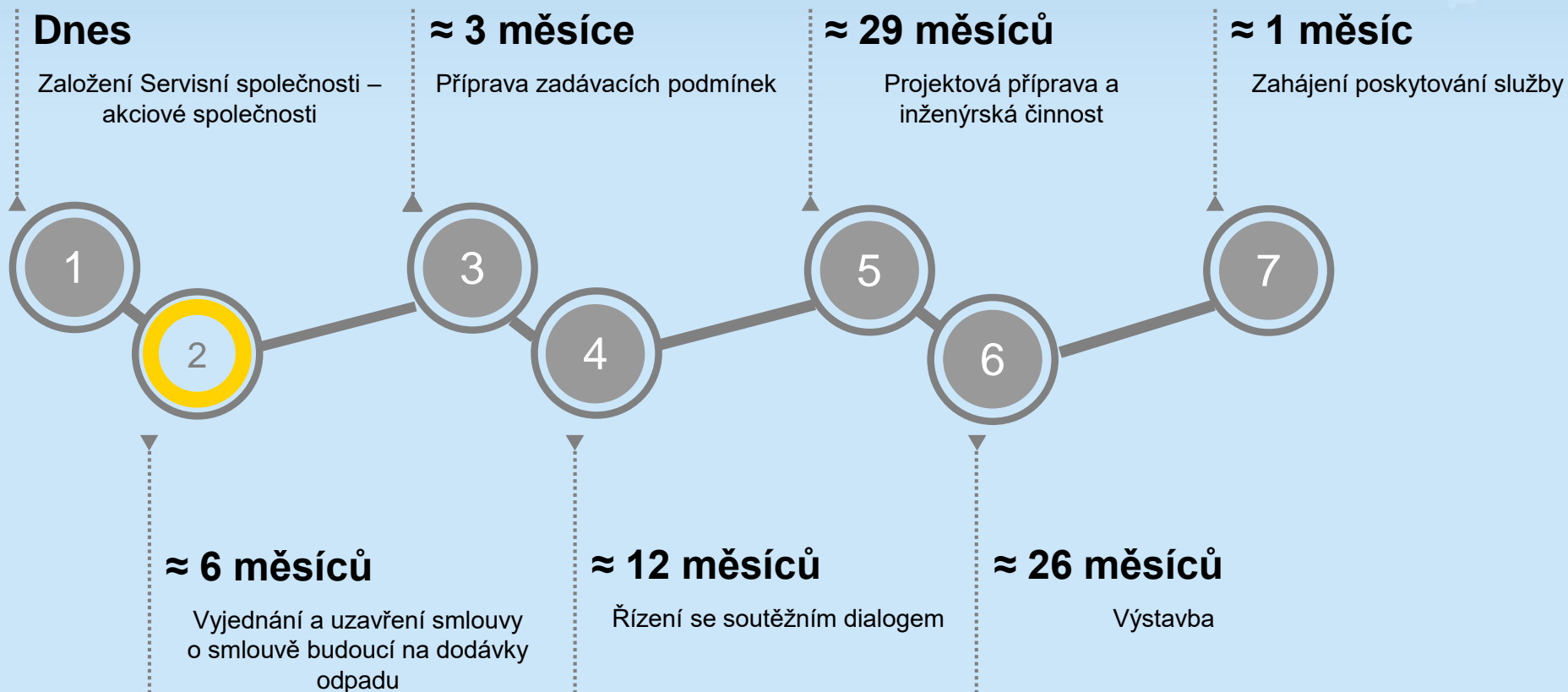

Olomoucký kraj

a Spolek Odpady Olomouckého kraje z.s.

Harmonogram realizace projektu

Olomoucký kraj

a Spolek Odpady Olomouckého kraje z.s.

Otázky a odpovědi?

Za pozornost Vám děkuji

Ing. Milan Klimeš

Náměstek hejtmana Olomouckého kraje, předseda správní rady spolku Odpady Olomouckého kraje z.s.

Mobil: +420 608 769 733

E-mail: m.klimes@olkraj.cz

Mgr. Jiří Pospíšil

Místopředseda správní rady spolku Odpady Olomouckého kraje z.s.

Mobil: +420 604 314 975

E-mail: jiri.pospisil@prostejov.eu